

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Toma Nadejda,
Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

Judecând recursul ordinar declarat de către avocatul *Chiriac Cristin* în numele inculpatului Roșca Nicolae, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2021 și a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 11 iunie 2021, în cauza penală în privința lui

Roșca Nicolae XXXXX, născut la **XXXXX**, anterior condamnat prin **XXXXX**.

Termenii de examinare:
prima instanță: 28.05.2021– 11.06.2021;
instanța de apel: 02.07.2021 – 08.09.2021;
instanța de recurs: 22.11.2021 – 01.03.2022.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor cauzei penale, Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 11 iunie 2021, *Roșca Nicolae* fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art.186 alin.(2), lit. c), d); 186 alin.(2), lit. c), d); 186 alin.(2), lit. c), d); 186 alin.(2), lit. c), d); 179 alin.(1); art.186 alin.(2), lit. c), d) Cod penal și în baza acestor Legi cu aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod penal a fost condamnat la o pedeapsă după cum urmează:

- în baza art.186 alin.(2), lit. c), d) Cod penal - 1 an și 6 luni închisoare (episodul în care figurează partea vătămată Bondarevscaia Claudia);

- în baza art.186 alin.(2), lit. c), d) Cod penal-1 an și 6 luni închisoare (episodul în care figurează partea vătămată Lainez Rene);

- în baza art.186 alin.(2), lit. c), d) Cod penal - 1 an și 6 luni închisoare (episodul în care figurează partea vătămată Furtună Romei);

- în baza art.186 alin.(2), lit. c), d) Cod penal - 1 an și 6 luni închisoare (episodul în care figurează partea vătămată Aleinov Nicolae);

- în baza art.186 alin.(2), lit. c), d) Cod penal - 1 an și 6 luni închisoare (episodul în care figurează partea vătămată Marțea Aliona);

- în baza art.179 alin.(1) Cod penal - 1 an închisoare (episodul în care figurează partea vătămată Cemîrtan Andrei);

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui *Roșca Nicolae* i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de **6** (șase) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Au fost admise acțiunile civile înaintate de către părțile vătămate *Bondarevscaia Claudia, Fortună Romeo, Aleinov Nicolae, Marțea Aliona, Lainez Rene, Fortună Irina* și s-a dispus încasarea de la *Roșca Nicolae*:

- în beneficiul părții vătămate *Bondarevscaia Claudia* prejudiciul material în mărime de 14400 lei;

- în beneficiul părții vătămate *Fortună Romeo* prejudiciul material în mărime de 8682 lei;

- în beneficiul părții vătămate *Aleinov Nicolae* prejudiciul material în mărime de 3000 lei;

- în beneficiul părții vătămate *Marțea Aliona* prejudiciul material în mărime de 5200 lei;

- în beneficiul părții vătămate *Lainez Rene* prejudiciul material în mărime de 3300 lei.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *în fapt*, a constatat că,

Roșca Nicolae, la 29.04.2021 aproximativ ora 01:45 min, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor. Acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, a pătruns în casa de locuit amplasată la sol din str. XXXXX mun. Chișinău, de unde în mod tainic a sustras mijloace bănești în sumă de 9 800 lei, care erau strânse cu o clemă pentru bani, confecționată din aur cu greutatea de 3 gr., estimată la suma de 1 200 lei, o geantă pentru dame marca „COCOCINELLE”, de culoare cafenie la preț de 1 000 lei, în care se afla o altă geantă pentru dame de culoare cafenie marca „FENDI” la preț de 1 500 lei, în care se afla un portmoneu pentru dame din piele de culoare neagră la preț de 300 lei, în care se aflau mijloace bănești în sumă de 600 lei, un card bancar MICB și buletinul de identitate MDA, ambele pe numele *Bondarevscaia Claudia*, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă de 14 400 lei.

Astfel, acțiunile lui *Roșca Nicolae* au fost încadrate juridic în baza art.186 alin.(2), lit. c), d) Cod penal, după indicii calificativi - ”*furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuință, săvârșit cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

Tot el, Roșca Nicolae în perioada de timp de la 02.05.2021 ora 21 și 30 min., până la 03.05.2021 ora 18 și 00 min., urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, a pătruns în curtea casei de locuit din str. XXXXX, mun. Chișinău, unde folosindu-se de faptul că automobilul de model „Toyota Forerunner” cu n/î „CD112EJ” era descuiată, au sustras din portmoneul aflat în cotieră, bani în sumă de 50 Euro, 60 Dolari SUA, un cuțit multifuncțional de model „Leatherman” la preț de 80 Dolari SUA.

Astfel cauzându-i cet. Lainez Rene, conform cursului oficial al BNM din 03.05.2021, un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 3300 lei.

Prin urmare, acțiunile lui Roșca Nicolae au fost încadrate juridic în baza art.186 alin.(2), lit. c), d) Cod penal, după indicii calificativi - ” *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuință, săvârșit cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

Tot el, Roșca Nicolae la 28.04.2021 aproximativ ora 22:10 min., urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, prin acces liber a pătruns în casa de locuit din str. XXXXX mun. Chișinău, de unde în mod ascuns a sustras un portmoneu marca „Furla” în valoare de 3 000 lei, în care se aflau mijloace bănești în sumă de 1 000 lei, 150 dolari SUA care conform cursului oficial al BNM la momentul comiterii infracțiunii constituia 2 682 lei și un card bancar „MICB”, care aparțin cet. Furtună Irina, astfel cauzând-i părții vătămate, un prejudiciu material în proporții considerabile, în sumă de 6 682 lei și un telefon mobil de model Samsung A72018 cu nr. IMEI 1 359979095858603 și nr. IMEI 2 359980095858601, în care activa cartela sim cu nr. 078301100, la preț de 2 000 lei, care aparține cet. Furtună Romeo.

Astfel, cauzându-i părții vătămate, un prejudiciu material în proporții considerabile.

Prin urmare, acțiunile lui Roșca Nicolae au fost încadrate juridic în baza art.186 alin.(2), lit. c), d) Cod penal, după indicii calificativi - ”*furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuință, săvârșit cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

Tot el, Roșca Nicolae la 02.05.2021, aproximativ la ora 23:40 min., dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenții directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, fără consimțământul și acordul proprietarului, a pătruns ilegal în domiciliul din str. XXXXX mun.

Chișinău, care este în folosința cet. Cemîrtan Andrei , născut la XXXXX, încalcându-i părții vătămate dreptul la inviolabilitatea domiciliului.

Astfel, acțiunile lui Roșca Nicolae au fost încadrate juridic în baza art.179 alin.(1) Cod penal, după indicii calificativi - *"violarea de domiciliu, pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia ori refuzul de a le părăsi la cererea ei"*.

Tot el, Roșca Nicolae în perioada de timp de la 02.05.2021 ora 20:00 min. până la 03.05.2021 ora 05:30 min, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, dându-se seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, prin spargerea geamului de la ușa din față a autoturismului de model "XXXXX" cu numerele de înmatriculare "XXXXX", a pătruns în habitacul de unde în mod ascuns a sustras un portmoneu pentru bărbați din piele de culoare cafenie la preț de 1 000 lei, în care se aflau mijloace bănești în sumă de 2 000 lei, pașaportul tehnic al autoturismului de model "XXXXX" cu numărul de înmatriculare XXXXX, pașaportul tehnic al autoturismului de model "XXXXX" cu numărul de înmatriculare XXXXX, două carduri bancare Moldova Agoindbank și un card bancar MICB pe numele părții vătămate, un card bancar Moldova Agoindbank pe numele Aleinova Elvira, în timp ce autoturismul se afla parcat în ograda casei de locuit amplasată pe str. XXXXX mun. Chișinău.

Prin urmare, cauzându-i părții vătămate Aleinov Nicolae un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă de 3 000 lei.

Astfel, acțiunile lui Roșca Nicolae au fost încadrate juridic în baza art.186 alin.(2), lit. c), d) Cod penal, după indicii calificativi - *"furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuință, săvârșit cu cauzarea de daune în proporții considerabile"*.

Tot el, Roșca Nicolae la 02.05.2021 la ora 23:50, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, a pătruns prin acces liber în locuința situată pe str. XXXXX, mun. Chișinău, de unde a sustras în mod tainic: o geantă din piele de culoare neagră, de dimensiuni 25*20 cm la preț de 1000 MDL, în care se aflau: buletinul de identitate, 1 card bancar emis de BC Mobias Banca, 1 card bancar emis de BC Moldinconbank, permis de conducere, toate actele fiind emise pe numele cet. Marteia Aliona, 4 chei semnături electronice de la bancă în sumă totală de 880 MDL, 6 semnături electronice de la fisc în sumă totală de 2760 MDL, 2 cipuri în sumă de 50 MDL, 2 chei de la casă în sumă de 60 MDL, o cheie de la serviciu în sumă de 30 MDL, și bani în sumă de 500 MDL astfel cauzându-i victimei Marteia Aliona un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 5280 MDL.

Astfel, acțiunile lui Roșca Nicolae au fost încadrate juridic în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, după indicii calificativi - ” *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuință, săvârșit cu cauzarea de daune în proporții considerabile* ”.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1. Inculpatul Roșca Nicolae, prin care a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

3.2. Avocatul *Chiriac Cristin* în numele inculpatului Roșca Nicolae, prin care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Roșca Nicolae să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cererii de apel, avocatul a invocat că, Roșca Nicolae la faza urmăririi penale, în urma audierii, a recunoscut vina, a colaborat cu organul de urmărire penală, în cadrul ședinței de judecată a recunoscut acțiunile civile părților vătămate comunicând că a comis aceste fapte deoarece nu avea surse de existență și s-a obligat să restituie prejudiciul părților vătămate, recunoscând vina pe toate episoadele, a înaintat cerere conform art.364¹ Cod de procedură penală.

A invocat că, în baza art.84 alin.(1) Cod penal, pedeapsa definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, solicitând stabilirea lui Roșca Nicolae pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 4 luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 3 ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2021, au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința din alte temeuri, inclusiv din oficiu potrivit art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Roșca Nicolae, recunoscut vinovat în baza art. art.186 alin.(2) lit. c), d); art.186 alin.(2) lit. c), d); art.186 alin.(2) lit. c), d); art.186 alin.(2) lit. c), d); art.179 alin.(1); art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **6 ani închisoare**, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, termenul de pedeapsă stabilit a fost redus cu 20 zile, pentru perioada aflării în stare de arest preventiv în Penitenciarul nr.13, începând cu 21.05.2021 până la 11.06.2021.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile

art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Roșca Nicolae de săvârșirea infracțiunilor imputate.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a menționat că, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, nu poate fi reținută o altă situație de fapt decât cea reținută de către prima instanță.

În continuare, instanța de apel a reținut că prin apel, atât inculpatul cât și avocatul acestuia, au solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde, precum și a prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în sensul constatării condițiilor de detenție contrar art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale cu reducerea pedepsei aplicate inculpatului urmare a unor astfel de constatări.

Cu referire la solicitările părții apărării, privind aplicarea unei prevederile art.385 alin.(5) Cod penal, în partea ce vizează condițiile de detenție, instanța de apel le-a apreciat ca fiind fondate, dat fiind faptul că, în speță s-a constatat încălcarea drepturilor prevăzute de articolul 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr.13 – Chișinău.

Din materialele cauzei, instanța de apel a constatat că Roșca Nicolae a fost reținut de facto la data de 17.05.2021 ora 06:00, iar prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 19.05.2021, în privința învinutului Roșca Nicolae a fost aplicată măsura preventivă arest preventiv până la 16 iunie 2021.

Instanța de apel a remarcat că în prezenta cauză penală, inculpatul Roșca Nicolae s-a deținut în Penitenciarul nr.13 Chișinău în legătură cu examinarea cauzei penale, de la 21.05.2021 – data reținerii, până la data de 11.06.2021, în total 20 zile.

Instanța de apel constatată că, pe parcursul detenției preventive în Penitenciarul nr.13, mun. Chișinău, Roșca Nicolae a fost deținut în condiții absolut imposibil de suportat, cu atât mai mult nefiind întreprinse careva acțiuni în vederea remedierii acestor condiții și readucerea lor la condițiile umane de detenție, fapt în legătură cu care Roșca Nicolae a fost afectat grav drepturile și libertățile sale fundamentale, drepturi care reies din obligație statului de a asigura condițiile de detenție, iar în consecință fiindu-i aduse și daune sănătății, dar și daune morale iremediabile.

Conform rigorilor art.225 alin.(4) Cod de executare, „norma de spațiu locativ stabilit pentru un condamnat nu poate fi mai mică de 4 m²”, astfel contrar acestei norme, din materialele prezentate de administrație, s-a

constatat că norma respectivă nu a fost respectată, or, inculpatului nu i-a fost asigurată norma spațiului locativ de minim 4 m² în cadrul deținerii sale în celule menționate mai sus din Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău, cu atât mai mult că mai multe persoane fiind deținute în suprafața vizată, care include mai multe paturi, masa, lavoarul și veceul.

Sub aspectul dat, instanța de apel a reiterat că potrivit art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv”.

În contextul acestor norme de drept, instanța de apel a constatat deținerea lui Roșca Nicolae, în condiții inumane și degradante de detenție, contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, respectiv urmează a-i fi redusă pedeapsa principală stabilită inculpatului Roșca Nicolae, în baza art. 186 alin.(2) lit. c), d); art. 186 alin.(2) lit. c), d); art. 186 alin.(2) lit. c), d); art. 186 alin.(2) lit. c), d); art. 179 alin.(1); art. 186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, sub formă de 6 ani închisoare, pentru perioada aflării în stare de arest preventiv de pe 17.05.2021 până la 11.06.2021, cu 20 de zile.

5. Nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de apel, avocatul *Chiriac Cristin* în numele inculpatului Roșca Nicolae a declarat recurs ordinar, invocând drept temei de casare prevederile art.427 alin.(1), pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatului, prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 4 luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul art.90 Cod penal pe un termen de probațiune de 3 ani.

5.1. În argumentarea recursului declarat recurentul menționează că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel și anume în privința posibilității aplicării inculpatului a pedepsei definitive prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, precum și a prevederilor art.90 Cod penal.

De asemenea, recurentul menționează că, motivarea soluției deciziei pronunțate contrazice dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar - cu privire la reducerea de pedeapsa definitivă aplicată de 6 ani închisoare, cu 20 zile pentru perioada aflării acestuia în Penitenciarul nr.13, începând cu 21.05.2021 până la 11.06.2021, urmare a constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, contrare prevederilor de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. *Termenul ispășirii pedepsei închisorii inculpatului Roșca Nicolae, al calcula de la data pronunțării prezentei decizii - 08.09.2021, cu includerea în acest termen a*

duratei aflării în stare de reținere și arest a acestuia, de pe 17.05.2021 până la 08.09.2021.

Consideră că la caz nu este clar în dispoziția descrisă calcularea reducerii termenului a condițiilor de detenție contrare prevederilor de art.3 din Convenția, din durata aflării în stare de reținere și arest din pedeapsa reală.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1), pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul Suvac N. a depus referință asupra recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, adoptând o hotărâre motivată.

7. *Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta este pasibil admiterii, din următoarele considerente.*

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Erorile de drept pot fi considerate erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, Colegiul lărgit menționează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât o dată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale. Totodată verificând dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat de către avocat, se atestă că acesta a indicat în calitate de temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1), pct.6) Cod de procedură penală, potrivit cărora - *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar.*

Colegiul penal lărgit reține că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Roșca Nicolae, însă critică decizia instanței de apel

în partea individualizării pedepsei penale, precum și în partea aplicării prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

În prim plan, cu referire la criticile formulate de către recurent sub aspectul individualizării pedepsei penale, Colegiul penal lărgit stabilește că, eroarea de drept invocată nu și-a găsit confirmarea, or din conținutul deciziei recurate rezultă că, instanța de apel menținând sentința primei instanțe la capitolul individualizării pedepsei penale, a reținut că această instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75-78 Cod penal și art.364¹ Cod de procedură penală.

Colegiul penal lărgit menționează că, nu poate fi reținută alegația recurentului precum că, instanța urma să-i stabilească inculpatului pedeapsa definitivă prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, deoarece la judecarea cauzei, instanțele de fond în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal au stabilit inculpatului o pedeapsă echitabilă în limitele Legii.

Mai mult ca atât, Colegiul penal lărgit reiterează că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile Legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În acest context, Colegiul penal reține că inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, care a fost admisă și examinată cauza în procedura simplificată în corespundere cu prevederile legale.

Potrivit alin.(8) art.364¹ Cod de procedură penală, *inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere, beneficiază de reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, în cazul pedepsei cu închisoarea.*

Astfel, sancțiunea art.186 alin.(2) Cod penal, prevede pedeapsă cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la **4** ani, iar sancțiunea art.179 alin.(1) Cod penal - amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 100 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la **2** ani și conform art.16 alin.(2) și (3) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare și mai puțin grave.

Prin prisma art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, instanța de judecată a stabilit noi limite cu care a operat la stabilirea pedepsei inculpatului, astfel s-a redus cu 1/3 (o treime) din limita minimă și maximă a pedepsei cu închisoarea prevăzută de sancțiunea art. art.186 alin.(2) și 179 Cod penal.

Prin urmare, la art.186 alin.(2) Cod penal, limita minimă aplicabilă pedepsei va fi de 3 luni, iar maximă aplicabilă va fi de 2 ani și 8 luni și respectiv la art.179 alin.(1) Cod penal de 3 luni - pedeapsa minimă și 1 an și 4 luni – pedeapsa maximă.

În acest context, pedeapsa sub formă de închisoare, a fost stabilită în limita sancțiunilor prevăzute de art.186 alin.(2), lit. c), d) Cod penal (5 episoade) - a câte - 1 an și 6 luni pentru fiecare episod și art.179 alin.(1) Cod penal – 1 an, în urma reducerii limitelor în baza art.364¹ alin.(8) Cod penal.

Totodată, Colegiul penal lărgit notează că potrivit art.84 alin. (1) Cod penal, *dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate, dar pe un termen nu mai mare de 25 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani -pe un termen nu mai mare de 12 ani și 6 luni. în cazul în care persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră.*

Astfel, lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Doar instanța de judecată este în măsură să înlătuie acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând cont de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei, ori a cuantumului pedepsei.

În speța dedusă judecării, se constată că instanțele de fond nu au comis erori de drept la individualizarea pedepsei, iar dezacordul părții apărării cu pedeapsa stabilită, ce se încadrează în limitele legale, nu poate constitui în sine un argument verosimil și justificat pentru casarea hotărârii atacate, or, prima instanță, stabilind noile limite ale pedepselor, conform art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, prin aplicarea prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal, și anume pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial a pedepselor aplicate, corect și echitabil a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani.

Pedeapsă aplicată fiind corespunzătoare practicii judiciare pentru respectivele categorii de infracțiuni, ținându-se cont de toate circumstanțele prezentei cauze penale și cele personale ale inculpatului Roșca Nicolae.

Colegiul penal reține că, instanțele de fond corect au ajuns la concluzia că doar pedeapsa cu închisoarea va asigura atingerea scopului pedepsei penale prevăzute la art.61 Cod penal, întrucât inculpatul Roșca Nicolae nu este la prima abatere de la legea penală, anterior fiind atras la răspundere penală de repetate ori, inclusiv și pentru comiterea de infracțiuni similare, săvârșite într-un interval de timp scurt (f.d.145-169, vol. I) și având

antecedente penale nestinse, fapt ce denotă că inculpatul nu și-a făcut concluzii de rigoare că, faptele social periculoase sunt supuse răspunderii penale și n-a pornit pe calea corectării și resocializării, săvârșind alte infracțiuni cu intenție, respectiv ne fiind aplicabile prevederile dispoziției art.90 Cod penal.

De asemenea, s-a ținut cont de scopul pedepsei, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului în scopul restabilirii echității sociale, corectării condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, iar pedeapsa stabilită este motivată, individualizată, echitabilă și aplicată în limitele prevăzute de Lege.

Cu referire la soluționarea chestiunilor prevăzute de art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că alegațiile recurentului în această parte sunt veridice și fac obiectul casării parțiale a deciziei recurate, fiind incident temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 alin. (1), pct.6) Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal punctează că, pentru aplicarea prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, *instanța urmează să soluționeze în baza materialelor anexate la dosar, încălcarea condițiilor de detenție conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.*

Potrivit prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: *două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.*

Lecturând conținutul deciziei recurate, se constată că instanța de apel a conchis asupra necesității aplicării mecanismul compensatoriu prevăzut de art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, constatând în privința inculpatului încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție făcând trimitere doar la Raportul Consiliului pentru Prevenirea Torturii (CPT), constatările Amnesty International – Moldova, cât și Rapoartele Promo – LEX, fără a da apreciere Raportului/informației din partea administrației Penitenciarului nr.13 Chișinău privind condițiile de detenție a lui Roșca Nicolae din 02.07.2021, nr.7/c-306/21 (f.d.17,18 vol. III), pentru a constata încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție și fără a oferi o motivare corespunzătoare în aspectul vizat.

În continuare, în partea descriptivă a deciziei instanța de apel constată deținerea lui Roșca Nicolae, în condiții inumane și degradante de detenție, contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție și indică că „(...)

urmează a fi redusă pedeapsa principală stabilită inculpatului Roșca Nicolae, în baza art.186 alin.(2) lit. c), d); art.186 alin.(2) lit. c), d); art. 186 alin.(2) lit. c), d); art. 186 alin.(2) lit. c), d); art. 179 alin.(1); art. 186 alin.(2) lit. c), d) Cod Penal al Republicii Moldova, sub formă de 6 ani închisoare, **pentru perioada aflării în stare de arest preventiv din 17.05.2021 până la 11.06.2021, cu 20 de zile**”, ulterior în dispozitiv indică neclar și divergent „(...) în baza art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, lui Roșca Nicolae, recunoscut vinovat pe art. 186 alin.(2) lit. c), d); art. 186 alin.(2) lit. c), d); art. 186 alin.(2) lit. c), d); art. 186 alin.(2) lit. c), d); art. 179 alin.(1); art. 186 alin.(2) lit. c), d) Cod Penal al Republicii Moldova și condamnat în baza art. 84 alin. (1) Cod penal la o pedeapsa de 6 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, se reduce pedeapsa definitivă aplicată de 6 ani închisoare, cu 20 zile pentru perioada aflării acestuia în Penitenciarul nr.13 începând cu **21.05.2021 până la 11.06.2021(...)** în rest sentința se menține, fără modificări”, ceea ce denotă o contradicție între constatările instanței și dispozitivul emis. Or, instanța de apel nu a indicat cu precizie calculul efectuat precum și data concretă de la care urmează a fi calculat, reținându-se neclar două date diferite cu privire la începutul termenului de deținere în stare de arest.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile Legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția în latura aplicării prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii în acest sens, și că recursul ordinar este parțial întemeiat.

Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art.436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, să indice cu suficientă claritatea calculul ce urmează să-l efectueze și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.art.417 - 418 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul *Chiriac Cristin* în numele inculpatului Roșca Nicolae, în cauza penală în privința lui **Roșca Nicolae XXXXX**.

Se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2021, în partea aplicării prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală și se dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest decizia contestată, se menține.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **21 aprilie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena